

Club Excursionista de Gràcia

M A R Ç
A B R I L
2 0 1 1

PASSATGE MULET, 4

08006 BARCELONA

TEL: 93 237 86 59

FAX: 93 237 31 48

"MAI ENRERA"

Publicació degana de la premsa de Gràcia

Creu de Sant Jordi 1992 - Medalla d'Honor de Barcelona 2004

Butlletí social

XXIX Any - 2a. Època, núm. 116

Fundat l'any 1922

EL NOSTRE EQUIP A LA MARCIALONGA

XLIII CONCERT DE NADAL

MIQUEL FERNÁNDEZ AZCONEGUI:

Crec que tothom m'ha sentit sempre que he fet alguna xerrada, que qualsevol activitat s'ha de preparar a consciència, organitzar-la i desenvolupar-la millor, però un cop fet això, és molt més important la seva difusió o comunicació. En el cas de les persones passa el mateix, tenim en la nostra societat persones a les que la seva discreció fa que passin desapercibudes, quan estan desenvolupant una tasca realment excepcional en benefici dels col·lectius que tenen al seu voltant.

He fet aquets preàmbul precisament per parlar d'una persona que ha estat cabdal en el desenvolupament i futur de la nostra entitat com ha estat Miquel Fernández.

Exdirectiu d'una de les entitats bancàries més importants de l'estat, gran coneixedor dels comptes financers en tots els seus contextos i la seva preparació li permet ser capaç de detectar qualsevol anomalia econòmica per molt subtil que sigui. Ha estat president d'una de les històriques entitats de Catalunya com és el Club Excursionista de Gràcia i on actualment continua col·laborant.

Però crec important remarcar que va estar col·laborant en les següents juntes: un any com a secretari de la junta d'Enric Guillerà, quatre anys com ha comptador amb Enric Ripoll, quatre més amb Manel Sales, president del Club quatre anys més, un any més amb Ramon Izquierdo i deu anys amb mi amb diverses activitats entre les quals va estar de vicepresident, en total 24 anys de la seva vida enriquint la nostra entitat i cal ressaltar que es va fer càrrec de l'entitat en un moment on la situació econòmica es podria definir com de fallida i posteriorment durant el seu mandat a part de recuperar l'entitat econòmicament, la va fer créixer en tots els seus aspectes.

Crec important destacar algunes de les seves qualitats, com per exemple ser una de les persones més resolutiva davant qualsevol situació que necessiti una presa de decisió immediata, no deixar passar els problemes sinó que al contrari, els afronta amb tota naturalitat i cerca les solucions més adients en benefici del col·lectiu ja que no deixa marge per la improvisació.

Gran aficionat a l'esquí i al senderisme posteriorment es va fer càrrec de la

presidència de la coral de la nostra entitat "Cantaires Muntanyencs" compaginant sempre el seguiment econòmic de l'entitat sense oblidar-nos del seu suport a la nostra activitat insigne com és la Matagalls Montserrat.

Com a aspectes emocionals he de destacar la seva gran fidelitat a l'entitat i sobretot a les persones que ha tingut al seu costat i jo personalment he de donar fe d'aquesta qualitat, perquè quan em vaig fer càrrec de l'entitat va assumir la responsabilitat de continuar duent els números del club i fins a dia d'avui i ha estat treballant en aquesta línia ajudant a potenciar les activitats que considerem més adients per a l'època que estem o intentant optimitzar els recursos de la forma més positiva per a l'entitat tal com ho demostra el fet que les nostres finances estan perfectament sanejades.

Amb posterioritat es va incorporar a la candidatura de l'actual junta de la federació, on ha continuat desenvolupar aquella especialitat en la qual és gran coneixedor com és l'anàlisi de comptes comptables per veure la situació econòmica de la nostra federació.

Des d'aquestes ratlles aprofito per ressaltar el reconeixement que l'Associació Catalana de Dirigents de l'Esport li va fer el passat mes de novembre com ha resultat de la seva gran aportació al món de la gestió esportiva perquè catorze anys dedicats a millorar el nostre club, es mereix el reconeixement fet a través d'aquesta editorial.

Segurament pel seu tarannà no serà del seu grat, però com deia aquell senyor de la bíblia, "Al Cèsar, el que és del Cèsar"

Gracies Miquel per la teva amistat i confiança.

Francesc Sanahuja i Toledano

ESDEVENIMENT

DIADA DEL VUITANTA-NOVÈ ANIVERSARI DEL CLUB

El passat divendres 21 de gener vam celebrar la Diada del Club. Enguany corresponia al vuitanta-novè aniversari de la fundació de la nostra entitat.

Tal com es deia a la convocatòria, ja són molts anys d'història. I les mostres de la bona salut que el Club té són el dinamisme en la seva activitat, el prestigi social, la bona situació patrimonial i econòmica, i l'acceptació per un nombre d'associats cada vegada més gran. Aquestes mostres mereixen la celebració i també el reconeixement a tots els socis, que ho han fet possible amb la seva fidelitat i dedicació.

Amb l'assistència de setanta-vuit participants, va tenir lloc un sopar al restaurant El Pescadito del carrer de Balma, 438. Al final de l'àpat, el nostre president, Francesc Sanahuja, va fer un breu parlament agraïnt la nombrosa assistència a l'acte i encoratjant tothom a seguir en la mateixa línia, que en aquests moments de crisi ja té un doble mèrit. Va seguir amb una introducció al lliurament de les insígnies d'or i d'argent als socis que enguany celebraven els cinquanta i vint-i-cinc anys d'antiguitat, respectivament. I va acabar fent la glossa del merescut atorgament, a títol pòstum, de la menció d'honor 2010 a Josep Portell Fuente, que ens deixà el juliol passat en un desgraciat accident de circulació. No va caldre incidir en l'argumentació, ja que es

reconeixen a bastament els mèrits d'en Josep per la seva ingent dedicació, des del GEDE al seu inici com a soci, a la secretaria general del Club, de la qual aleshores tenia la responsabilitat, i no cal dir, la maleta de tasques. Fins a l'últim moment va gestionar l'organització de la multitudinària travessa Matagalls-Montserrat.

Els socis que van rebre les insígnies van ser:

Insígnia d'or (50 anys)

Antoni Albaladejo i Barreda
Francesc Albesa i Bachero
Rosa Maria Cama i Colomé
Jordi Colomer i Gallego
Emília Cabré i Sánchez

Insígnia d'argent (25 anys)

Xavier Aymar i Santamaria
Pere Vicenç Planas i Bolós
Montserrat Ribé i Vila
Helèia Roca i Ho
Enric Tomàs i Humbert

Aquests reconeixements van ser lliurats de mans de les autoritats que ens van acompanyar, i la menció d'honor va ser recollida per l'Antoni Albaladejo, també homenatjat i amic d'en Josep, per lliurar-la a la família.

Es va cloure l'acte amb un "visca el Gràcia" i el desig que l'any següent sigui tan reeixit com el passat.

Roger Lloses

(Fotografies a la contraportada)

Adherit a:
Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya
Associació d'entitats Excursionistes del Barcelonès
Grup Alta Muntanya Espanyol

Membre Fundador de la Federació Internacional de Càmping i Caravàning
Representant a Catalunya del Càmping Club de França

EDITOR: Club Excursionista de Gràcia

DIRECTOR: Guillem Martín i Brasó

CORRECCIÓ a càrrec de:

**UNIÓ DE FEDERACIONS
ESPORTIVES DE CATALUNYA**

IMPRESSIÓ: Litografia Ochoa, S.L.

Federació Catalana d'Espeleologia
Federació Catalana d'Entitats Corals

a/e: cegracia@cegracia.cat
web: <http://www.cegracia.cat>

Dip. legal: B.9720-1961

Imprès en paper ecològic

ALTES DE SOCIS

8496 Pol Foixench i Carmona
8497 Núria Aguilar i Izquierdo
8498 Alba Gòmez i Valls
8499 Aitor Gòmez i Valls
8500 Cristian Pérez i Rodríguez
8501 Jordi Monsó i Ferré
8502 Anna Rovira i Albert
8503 Salvador Rodríguez i Lladó
8504 Ruben Oribe i González
8505 Anna Oliveras i Ensesa
8506 Miquel Masachs i Peracaula
8507 Lis Mateu i Galiano
8508 Susanna Salazar i Garcia
8509 Jordi Camí i Claveto
8510 Lucía Poveda Mozolowski
8511 Rosa M. Miró i Pelechà
8512 Salvador Llos i Candal
8513 Anna Muñoz i Catalán
8514 Meritxell Roig i Romero
8515 Xavier Villar i Reyes
8516 Ramon Pujades i Beneit
8517 Jesús Cartanyà i Bonvehí
8518 Eduard Albareda i Linares
8519 Joan Torres i Falgàs
8520 Maria Torres i Orriols
8521 Pablo Blázquez i Soriano
8522 Carme Aranda i Jodar
8523 Joaquim Aymerich i Vilasau
8524 Esther Comas i López
8525 Miquel Homdedeu i Cortés
8526 Alexandre Suriñac i Matencio
8527 Jaume Abella i Ferrer
8528 Jorge Florido i Martí
8529 Pablo Barrionuevo Grabinski
8530 Nerea Luqui i Scarcelli
8531 Josep Àngel Solana i Mur
8532 Antoni Poto i Corts

AGENDA

MARÇ

12 i 13, dissabte i diumenge
Secció de Muntanya
Muntanya Mitjana
RIPOLLÈS A VALLESPIR - Santuari de Coral
Coordina: Carles Porras

12 i 13, dissabte i diumenge
Secció de Muntanya. Cicle esquiadors de muntanya
Travessa Vall Fosca - Vall de Sant Nicolau
Pallars, Alta Ribagorça (poc difícil)
Coordina: Ricard Martínez

17, dijous a les 21:30
Secció de Muntanya,
Cicle Buch i Parera AUDIOVISUAL

20, diumenge
Secció de Muntanya, SENDERISME GR 210 - Camí Vora
Ter
Montesquiu - Torelló (Osona)
Dificultat: 16 km
Coordina: Roger Lloses

22, dimarts
Secció de Muntanya
Curs iniciació Muntanya Mitjana
Presentació i material

24, dijous
Secció de Muntanya
Curs iniciació Muntanya Mitjana
Orientació, interpretació de mapes, GPS

26 i 27, dissabte i diumenge
Secció de Muntanya
ALTA MUNTANYA-SERRERA
Coordina: Alfred Fuster i Fito Vélez

Obra Social "la Caixa"

26 i 27, dissabte i diumenge
Secció de Muntanya
Curs iniciació Muntanya Mitjana
Sortida de pràctiques al refugi de La Molina

29, dimarts
Secció de Muntanya
Curs iniciació Muntanya Mitjana
Meteorologia

29, dimarts, a les 21:00
GEDE. Cicle pel·lícules d'escalada Josep Maria Rodés
La Mort d'un Guide (Ficció)

31, dijous
Secció de Muntanya
Curs iniciació Muntanya Mitjana
Farmaciola de muntanya, primers auxilis i dietètica

ABRIL

2 i 3, dissabte i diumenge
Secció de Muntanya
Curs iniciació Muntanya Mitjana
Sortida de pràctiques i activitat amb GPS

2 i 3, dissabte i diumenge
Secció de Muntanya. Cicle esquiadors de muntanya
Pic Brazato (2719m)
Tena (poc difícil)
Coordina: Rosa Salas

5, dimarts
Secció de Muntanya
Curs iniciació Muntanya Mitjana
Planificació d'una sortida

7, dijous
Secció de Muntanya
Curs iniciació Muntanya Mitjana
Cloenda del curs

9 i 10, dissabte i diumenge
Secció de Muntanya
Curs iniciació Muntanya Mitjana
Sortida de pràctiques als PORTS DE BESEIT

10, diumenge
Secció de Muntanya, SENDERISME GR 210 - Camí Vora Ter
Torelló - Voltregà (Osona)
Dificultat: 15 km
Coordina: Roger Lloses

17, dijous a les 21:30
Secció de Muntanya,
Cicle Buch i Parera AUDIOVISUAL

26, dimarts, a les 21:00
GEDE. Cicle pel·lícules d'escalada Josep Maria Rodés
Free Climb (Documental)
Solo en la Pared (Recreació)

30 i 1 de maig, dissabte i diumenge
Secció de Muntanya
ALTA MUNTANYA-MONTROIG
Coordina: David Garcia

MAIG

7 i 8, dissabte i diumenge
Secció de Muntanya. Cicle esquiadors de muntanya
Ascensió a les Maladetes
Ribagorza (difícil)
Coordinació: Ferran Bofill

14 i 15, dissabte i diumenge
Secció de Muntanya
MUNTANYA MITJANA-SERRA BUFADORS
Santa Maria de Besora
Coordina: Mònica Gasulla

15, diumenge
Secció de Muntanya, SENDERISME GR 210 - Camí Vora Ter
Voltregà - Roda de Ter (Osona)
Dificultat: 15 km
Coordina: Roger Lloses

19, dijous a les 21:30
Secció de Muntanya,
Cicle Buch i Parera AUDIOVISUAL

21 i 22, dissabte i diumenge
Secció de Muntanya. Cicle esquiadors de muntanya
Pin Long (3192m)
Hautes Pyrénées (difícil)
Coordinació: Pere Farré

26, dimarts, a les 21:00
GEDE. Cicle pel·lícules d'escalada Josep Maria Rodés
La Muntanya Perduda (Documental)
Odwrot (Ficció)

INFORMACIÓ
ACTUALITZADA DE LES
ACTIVITATS DEL CLUB
PODEU VEURE-LA
A: www.cegracia.cat

CANTAIRES MUNTANYENCs

XLIII CONCERT DE NADAL

El tradicional concert de Nadal que ofereix la nostra Coral als consocis i amics, corresponent a l'any 2010, se celebrà el dia 22 de desembre a la Parròquia de Corpus Christi, sota la direcció del mestre

Víctor Barbé.

La presidenta dels Cantaires Muntanyencs, Elisabet Figuera, va donar la benvinguda als assistents i, abans de fer la presentació de l'acte, va tenir un record per un excantaire, traspassat l'estiu d'aquest any a causa d'un accident de carretera. Es referia a Josep Portell, soci activament dedicat a l'organització i realització de la Travessa Matagalls-Montserrat, i que no ha estat fàcil de reemplaçar.

Després d'agrair el bon acolliment que rebem any rere any per part del rector de l'església de Corpus Christi, va exposar el desenvolupament del programa dividit en tres parts:

La primera conté: *Som muntanyencs*, cançó excursionista, del nostre mestre fundador, Josep Vila; *Tunc que tan tunc*, nadala popular catalana, harm. A. Pérez Moya; *No-ni-nó*, nadala popular mallorquina, harm. M. Oltra; *Ha nascut el Déu infant*, nadala popular francesa, harm. M. Oltra; *Sant Josep fa bugada*, nadala popular catalana (del Rosselló), harm. M. Querol; *Glòria al Senyor del món*, fragment de "Trumpet Voluntary", d'Henry Purcell; *La dansa de l'amor*, sardana, de Josep Viñas; i l'estrena de *La ginesta*, magnífica sardana del nostre director Víctor Barbé, amb lletra de Joan Maragall.

La segona part corre a càrrec de Ferran Ballesteros, amb tres peces tradicionals catalanes dels segles XVII i XIX que interpretarà al flabiol i al tamborí de cordes. Són obres que foren de gran actualitat en el seu temps, però que el pas dels anys i de les modes les feren caure en desús.

Fou el folklorista Aureli Capmany qui a principis de la centúria passada va rescatà de l'oblit el "Ball Pla de Rialp". Es tracta d'un ball bastant excèntric que adquiria una velocitat vertiginosa i era típic de les contrades de muntanya.

L'any 1983, Xavier Bayer localitzà la "Contradansa de l'antiquari", qualificada així pel fet d'haver estat trobada a casa d'un antiquari, el qual l'havia descobert a les golfes

d'una masia de Vilobí del Penedès. Les contradances tingueren el seu punt àlgid a mitjan s. XVIII.

Josep Verdaguer, amb el sobrenom d' "En Roviretes" (potser per evitar confusions respecte al cognom), va ser el darrer flabiolaire d'arrel oral, i actuava individualment en balls de pobles del Montseny i del Pirineu gironí. La peça "Pericon del Roviretes" pertany als balls denominats "pericons" que provenien de l'Argentina i que foren molt populars en el nostres Pirineus. També es ballaven molt ràpids.

Pel que fa a la tercera part, anem encara més enrere fins a arribar als segles XIII-XIV, en què va ser escrit el famós "Llibre Vermell de Montserrat". Aquest Llibre, que es compon de 137 folis de pergamí, és un recull de cants de pelegrins, sermons, indulgències, etc., únic a l'Europa de l'Edat Mitjana. Els seus autors foren monjos anònims que transmetien el caràcter popular d'aquella època, especialment al Monestir de Montserrat. Sembla que la majoria d'aquests cants anaven destinats a l'esplai dels romeus mentre esperaven l'hora de les oracions. A vegades, fins i tot dansaven al seu ritme a la plaça del sagrat recinte; si bé alguns d'ells s'adeien més per al culte a l'església.

N'han estat escollits nou: *Stella Splendens*, escrit en llatí; *Laudemus Virginem* i *Splendens Ceptigera*, cànon en llatí; *Los set gotx*, són cobles en "vulgar Cathalan" i la resposta en llatí; *Cuncti Simus*, la parla és gregoriana i el ritme popular; *Polorum Regina*, és una dansa a ball rodó; *Mariam Matrem*, cançó d'harmonia complexa entre el gènere popular i el polifònic; *Imperayritz de la Ciutat Joiosa*, motet d'un aire solemne en llenguatge provençal; *Ad mortem festinamus*, dansa moralitzant que ataca tots els plaers de la vida, els quals s'esvaeixen en el moment d'acostar-se la mort.

En acabar el Concert, es féu el lliurament de l'enseny dels 25 anys de cantaire a la companya Teresa Granollers, que ja tenia assolida aquesta fita. I a Ferran Ballesteros se l'obsequià amb un record de la seva actuació en el Concert d'enguany, col·laboració que molt agraïm.

No cal oblidar aquí la tradicional felicitació nadalenca per part del president del Club Excursionista de Gràcia, Francesc Sanahuja, i les seves paraules, sempre encoratjadores, envers la nostra Coral i el seu director Víctor Barbé. També hem de fer esment de les expressions d'amistat i bons auguris per a un Nou Any, dedicats al Club i als Cantaires Muntanyencs del bon amic i conseller municipal d'Esports, Josep M. Vinyals.

I sols ens resta ara, des d'aquestes ratlles, desitjar-vos de tot cor un molt feliç 2011!

Aurora Vila i Guàrdia

(Fotografies a la portada)

CULTURAL

ESPAI ALBERT MUSONS 22 de gener de 2011

El passat dissabte es va col·locar la primera pedra de l'edifici que servirà per aglutinar diferents activitats de Gràcia: castellers, Festa Major, etc. Amb cercaviles, música, castells, actuació dels trabucaires i altres activitats, es va recordar l'antic regidor de Cultura de Gràcia que tant va fer per les diferents activitats graciencques. Recordem que Albert Musons va ser soci d'honor de la nostra entitat.

Primera pedra seu Fundacio - Castellers 23-01-2011. Fotos Josep Maria Contel

8a DIADA MOSSÈN CINTO VERDAGUER A VIL·LA JOANA

El proper dia 10 d'abril els excursionistes celebrarem una vegada més una diada dedicada al nostre poeta.

PROGRAMA:

- 8h. Tres recorreguts a peu per diferents llocs fins a arribar a Vil·la Joana. Diferents clubs són els encarregats d'organitzar-ho (informació al taulell del Club).
- 12 h. Lluïsa Plans ens parlarà de la seva tesi doctoral sobre el llibre de Mossèn Cinto "En defensa pròpia".
- 12:30 h. Joan Ferré ens llegirà uns poemes verdaguerians.
- 13 h. Entrega del llibre recordatori de la Diada.
- 13:30 h. Trobada al jardí de la Vil·la. Col·locació d'un ram de llaurer a la placa commemorativa en honor de Mossèn Cinto.

Oferiment d'un refresc als assistents.

CONFERÈNCIA-HOMENATGE AL POETA MÀRIUS TORRES (100 anys del seu naixement)

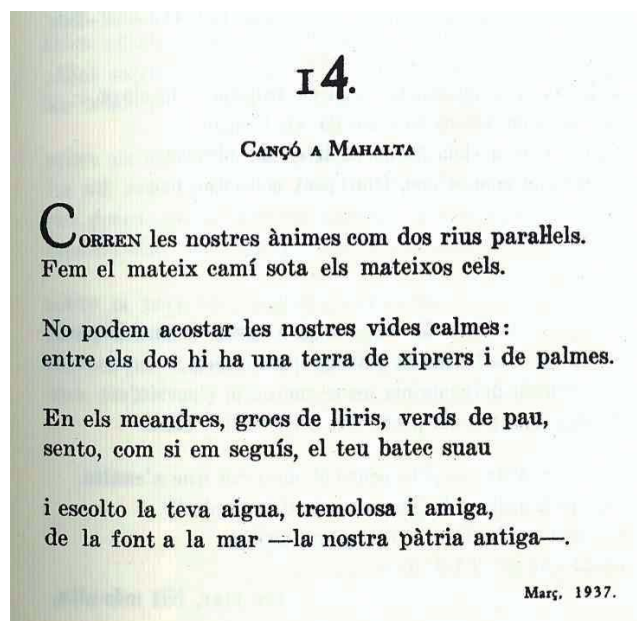
Dimecres 30 de març a dos quarts de 8

Us convidem a la conferència que, sobre aquest recordat poeta, ens donarà l'amic Jordi Mir, lingüista, al nostre centre.

Ens parlarà de Màrius Torres, metge i poeta, Lleida 1910 – Puig d'Olena (Sant Quirze Safaja) 1942.

L'obra literària de Torres se centra en la poesia, escrita en la seva major part durant el període de reclusió al sanatori de Puig d'Olena, lloc on coincidí amb Mercè Figueres, la "Mahalta" de molts dels seus poemes. Els seus temes són la solitud, l'amistat, l'amor, la bellesa del món, la música identificada amb la vida i la recerca del sentit de l'existència.

Us agraïem la vostra assistència, a fi de recordar junts aquell gran poeta català.

Dolors Lázaro i Palau

EL PORTAL DEL CARRER QUEVEDO, 27, DE GRÀCIA I LA PEDRA AMB LA INSCRIPCIÓ “AQUAS IN GAUDI”

L'Institut per la Projectió a l'Exterior de la Cultura Catalana premia cada any algun català o catalanòfil que hagi dedicat el seu temps a glosar o enaltir, més enllà del nostre país, la cultura catalana. N'hi ha que han fundat casals catalans, associacions o clubs dedicats al nostre país.

El 2010 es va premiar, entre ells, Pere Vergés i Villalonga, nascut a Gràcia i resident des de la seva joventut a Zuric. Entre altres premis, se li va fer entrega del llibre *Les masies de Gràcia*, d'Elsa Castellà.

Ara ens escriu i ens parla del fragment lapidari que conservem en una de les parets del nostre centre. Aquesta pedra, d'innegable valor arqueològic gracienc, va servir de rodapeu a l'edifici industrial del carrer Quevedo, 27.

Existeix el dubte sobre si és pròpiament d'origen romà o ve del Renaixement, però sens dubte que és un fragment de l'inda del portal d'un baptisteri. Es va trobar prop del Torrent del Pecat, que sembla que va ser un antic *iter* romà i que té un curs ascendent que enllaçava amb un tros de l'antic camí romà que, passant pel Coll, arribava per Sant Genís dels Agudells al cim de Collserola.

I en Pere Vergés ens parla d'aquesta pedra i ens diu:

«He tingut una gran sorpresa, sí, i perquè la pugués comprendre, intenta imaginar l'escena amb tot el que a continuació t'escriu.

“A fora al carrer fa un fred sec, la neu que va caure el dia i la nit del 24 i 25 manté el paisatge emblanquinat, i ja no penso sortir.

Tinc a prop el llibre *Les masies de Gràcia*, de l'Elsa. L'agafo i sec al meu sofà amb els peus enlairats per un tamboret. Obro el llibre, el fullejo i veig, ja a l'inici, aquell portal pel qual jo vaig entrar i sortir gairebé tots els dies feiners dels anys 1955 i 1956!!

Mare meva! Mare meva! Quantes vegades, quants dies, vaig travessar aquell portal entrant i sortint per la porta petita, encastada a la gran. Quantes vegades vaig passar per sobre d'aquella pedra sense saber de la inscripció que conserva.

Mare meva!, quin raig de records han omplert la meva ment contemplant la fotografia del portal! Amb aquest records a la ment, he tingut, he sentit, l'impuls d'escriure't un xic sobre aquell portal i aquell temps.

Fou un temps en què la meua vida transcorria pels carrers dels voltants d'aquell portal del carrer Quevedo, 27.

Segueixo per dir-te què hi havia darrere d'aquella tan antiga porta, i per què hi vaig entrar i sortir tantes vegades.

El portal era una part de l'edifici que hi havia a sobre i era l'entrada a un espai obert i gran, que era el cor, el centre, de l'illa que formen el mateix carrer Quevedo, La Travessera, Milà i Fontanals i Puigmartí.

Dins d'aquell terreny hi havia algun taller de petita indústria i també s'hi havia instal·lat una fàbrica de teixits de seda que es deia Montbrú Hermanos, on jo vaig treballar com a contramestre de teixits fent el torn del matí, de les 6 fins les 14 hores, durant dos anys. Entens ara la sorpresa que he tingut en veure l'esmentada foto?

També he recordat el drapaire que estava davant mateix del portal, a la façana del davant, al local del qual jo veia, sempre, un gran munt de paper enfardellat i molts llibres apilats. Me'n va donar un, ja un xic atrotinat, que es diu *Iniciación a la filosofía* i que encara conservo. Em seria difícil explicar exactament per què el conservo. Possiblement deu ser perquè en Joan Marsé, en un dels seus llibres, no recordo quin, però possiblement *La Ronda del Guinardó*, descriu i parla d'un drapaire que tenia un home perseguit, amagat a la seva draperia, sota una pila de paper embalat. Sempre he volgut creure que el drapaire del llibre de Joan Marsé fou el que jo veia davant del portal pel qual jo entrava i sortia del lloc on treballava.

Era un temps en què ens fèiem els 'trajes' a mida, a la sastreria El Pequeño Lord de la Travessera, a quatre passes del carrer Quevedo anant cap al mercat. Eren vestits que pagàvem amb quatre terminis: el primer en prendre mides i l'últim quan feien l'última 'emprova'. Eren vestits, per molts de nosaltres, únics i només per sortir i lluir ballant al Verdi, a La Lealtad, a la Cooperativa dels Teixidors de Gràcia del carrer Terol i fins i tot al Venus del carrer Bailèn...”»

Donem les gràcies a Pere Vergés per la seva aportació històrica de la nostra pedra, testimoni de temps passats i de la seva vida a Gràcia.

Dolors Lázaro i Palau

MUNTANYA

INVENTARI DE LLIBRES DE LA BIBLIOTECA DE LA SECCIÓ DE MUNTANYA

TÍTOL - AUTOR

100 Cumbres de los Pirineos - Georges Véron
100 Cumbres del Pirineo Catalán - Carles Gel
103 sommets a ski. Domes, pics et neige - Philippe et Claude Traynard
16 itineraris en BTT por Cataluña - Joan Guirao
25 itineraris fàcils de BTT 2 - Jaume Bonaventura Ivars - Pere Cuenca Sánchez - Jordi Ferrando Josa
260 sommets des Alpes - Reinhard Klappert
3000 m. de los Pirineos 1 - Luis Alejos
3000 m. de los Pirineos 3 - Luis Alejos
3404 Aneto - Joan Miquel Dalmau
50 anys d'escalades 1941 - 1991 - Grup Especial d'Escalada del Club Excursionista de Gràcia
50 Itineraris a peu per Catalunya - Josep Mauri i Portolès
50 passejades i excursions. Vall d'Aran, Aigüestortes, Sant Maurici - Louis Audoubert
55 Escalades a Catalunya de dificultat mitjana-baixa - Joan Jover i Garcia
A peu per la Gavarra Marítima - Ricard Teixidor i Palau
Activitats d'oci i esports d'aventura al Delta de l'Ebre - Joan Castellano Masdeu
Aigüestortes i Sant Maurici - Manel Broch i Francesc X. Gregori
Alimentación y nutrición del deportista - C. Craplet - P. Craplet - J. Craplet-Meunier
Alps amb esquís - Oriol Guasch i Terré
Alt Bergueda i Cardener - Agustí Jolis. Maria Antonia Simó Jolis
Aneto - Maladeta - Josep de Tera i Camins
Aproximació a la Segarra - Joan Tort i Donada
GR6 Barcelona - Monestir Montserrat - Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya
GR65 - 5 Camí de Sant Jaume - Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya
PR C - 31 Camí dels Monjos de Sant Cugat del Vallès a Sant Llorenç del Munt - Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya
Caminant a Montserrat. I El massís - Ramon Ribera - Mariné
Caminant per Catalunya 1 - Antoni Aragon - Jordi Lalueza - Jordi Portell
Caminant per Catalunya 2 - Antoni Aragon - Jordi Lalueza - Jordi Portell
Canigó - Tres Esteles - Costabona - Ramon Ribera - Mariné
Canyons et cascades en Pays d'Auzat et du Vicdessos
Cascadas de hielo/Cascades de glace - Joan Quintana i Paredes
Cassin. Érase una vez el sexto grado - Georges Livanos
Catàleg espeleològic de Catalunya - J. Borrás - J.M. Miñarro - F. Talavera
Cimas Pirenaicas - Michel Sébastien
Circuit per les comarques que voregen el camp de Tarragona
Climatologia -
Cocina de los Pirineos - Nanou Saint - Lèbe
GR7 Coll de Teixeta - Tivissa - Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya
GR11 Coll de Vallcivera - Puigcerdà - Planoles - Núria - Molló - Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya

Collins guide to mountains and mountaineering - John Cleare
Conèixer la Segarra en BTT - Josep M. Riera i Castells
Conesa. Itineraris a peu per aquest bocí de terra. - Xavier Martorell i Boada
Cuando la ayuda viene del cielo - Siegfried Stangier
De la muntanya al mar - Josep Insa Montava
De les Muntanyes de Prades a l'Ebre - Josep Insa Montava
Descoberta de la natura a través de les plantes medicinals - Miquel Batet i Martí
Descripció del GR6 de Barcelona a Montserrat - Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya
Descripció del PR C-1 de Reus a Puigpelat. Primer tram de la ruta de Reus a Montserrat a peu -
Diccionari de l'Excursionisme català - Jaume Ferrández
Diccionari d'Esports de Muntanya - Carles Albesa i Jordi Mir
Dolomiti - Dario Scarpa
El canvi ambiental i l'excursionisme - M. Boada - X. Carceller - J. M. Panareda - N. Prat - F. Roma - J. Domènec Ros
El Cavall Bernat de Montserrat - Josep Buch i Parera
El Collsacabra. Tavertet - Ramon Vinyeta - Jordi Sanglas
El descens d'engorjats a Catalunya. 25 itineraris - J. Manuel Concernau - Agustí Civit - Xavier Boltà
El libro del mountain bike - Pablo Bueno
El Macizo del Balaitous -
El Macizo del Montblanc - Gaston Rébuffat
El mantenimiento del cuerpo -
El Montsant - Antoni Cabré Puig
El Pallars Jussà a peu - Jordi Creus i Esteve. Josep R. Gasa i Capdevila.
El primer de la cordada - Roger Frison - Roche
El Sistema Central - Juan A. Serrano
Els conqueridors de l'inútil Vol. 1 - Lionel Terray
Els conqueridors de l'inútil Vol. 2 - Lionel Terray
Els meus seixanta anys d'esquí - Narcís Casas i Devesa
Els millors circuits d'esquí de fons del Pirineu Oriental - Josep Palau i Sanmartí
Els molins hidràulics del Moianès i de la Riera de Caldes - Gener Aymamí i Domingo - Joan Pallarès-Personat
Els núvols. Guia de camp de l'atmosfera i previsió del temps - Miquel Grimalt Gelabert - Javier Martín Vide - Francesc Mauri
Els Parcs Naturals de Catalunya - Jordi Lalueza i Foix
Els pobladors prehistòrics de Montserrat i les seves rodalies - Antoni Mañé i Sàbat
En BTT pel Baix Camp - Josep Pere Ribas Anguera
En BTT pel Gironès - Josep Mª Cullell Surroca
En BTT pel Massís del Port - Carles Martínez Piñol - Mauro Ortiz Llombart
Enciclopedia de la montaña - Juan José Zorrilla
Entre cero y ocho mil metros - Kurt Diemberger
Entre el Montseny i la Cerdanya (BTT) - Joan M. Vives i Teixidó
Escalada en Navarra - Carlos Velázquez
Escaladas en los Andes. Guía de la Cordillera Blanca - Juanjo Tomé
Escalades al Cadí - Jaume Matas
Escalando en hielo y nieve por el Pirineo Aragonés - J. Javier Lasala Mainar
Espíritu libre - Reinhold Messner
Esports de neu a Catalunya - Margarida Cardona i Romeu - Lluís Dupré i Cuyàs
Esquí extremo - Patrick Vallénçat
Este juego de fantasmas - Joe Simpson
Estrelles i tempestats - Gaston Rébuffat
Everest: el supremo desafío - Chris Bonington
Excursionisme - Joan Jover
Excursions escollides des de la Costa Daurada - Antoni Cabré Puig
Excursions per l' Art Gòtic Català - Jaume de Ramon i Vidal
Excursions per la Vall d'Aran - Carles Gel
GR7 - 1 Garcia - Pauils - Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya

Gary Hemming. Una Historia de los Años 60 - Mírella Tendeiní
 Glaciares de los Alpes - R.C. Bachmann
 Gorgas y barrancos de Cataluña, Mallorca y Alto Esera - Eduardo Gómez
 Gorges et canyons en Languedoc Roussillon - J.P. Lucot - R. Quintilla
 GR11 Senda Pirenaica -
 Grandes aventuras del Himalaya - Maurice Herzog
 Grandes montañas de Europa - Kiko Betelu
 Guía de las estaciones de nieve y montaña -
 Guía de los Parques Nacionales Españoles - Luis Blas Aritio
 Guía del material de escalada. Rescate y trabajos en altura. -
 Guía nutricional de los deportes de resistencia - Denis Riché
 Guía Valle de Zaráitza - Juan Mari Feliu Dord
 Hielo, nieve y roca - Gaston Rébuffat
 Horizontes conquistados - Gaston Rébuffat
 Ibilitari. Cómo disfrutar de las marchas de larga duración - Aralarko Adiskideak
 Itineraris de BTT per Catalunya 3 - Jaume Bonaventura Ivars - Pere Cuenca Sánchez - Jordi Ferrando Josa
 Itineraris d'esquí de muntanya 2. De la Pica d'Estats a l'Aneto - Oriol Guasch i Terré
 Itineraris d'esquí de muntanya. Del Puigmal a la Pica d'Estats - Oriol Guasch i Terré
 Itineraris i excursions. Monsec de Rubiés i Sant Manet. Santa Maria de Meià - Antoni Ricart i Serna
 Itineraris pel Pirineu Andorrà: ascensions i escalades - Joan Prat
 Itineraris pel rodal de Sabadell - Lluís Fernàndez
 Itineraris per als caps de setmana 1 - Jaume Bonaventura Ivars - Pere Cuenca Sánchez - Jordi Ferrando Josa
 La conquista del Pirineo - Marcos Feliu
 La fotografía en los viajes - Tino Soriano
 PR C-52 La Pobla de Lillet - Catllaràs - Lluís Arrondo i Fité
 GR4 La Pobla de Lillet - Puigcerdà - Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya
 GR.4-1/ GR.4-2 La Quar - Sant Romà de la Clusa - Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya
 La ruta del Cister - Carme Anglès - Pep Cunillera - Enric Fonts - Montserrat Robusté
 GR7 La Seu d'Urgell - Coll de la Teixeta -
 La técnica del alpinismo - Andrea Mellano
 La travesía de los Pirineos en BTT - Jordi Laparra
 La travessia dels Pirineus amb BTT - Alfons Valls Rovira - Jordi Laparra Nuez
 La Vall de Tavascan - Josep de Tera i Camins
 L'Alt Gaià, entre la Segarra i el Camp - Ignasi Planas de Martí
 Las Fuentes de El Port. El hechizo de un macizo salvaje. - Vicent Pellicer Ollés
 Le Grand Paradis et les vallées du Lanzo - Gian Carlo Grassi
 Le Massif de la Vanoise - Charles Maly
 Le Massif des Ecrins - Gaston Rébuffat
 Le ski, histoire et technique - Guido Oddo
 L'épopée du ski - Yves Ballu
 Les Alpes du Nord a skis - Anselme Baud
 Les Alpes du Soleil - Jean - Marie Morisset
 Les Alpes Valaisannes - Michel Vaucher
 Les altes muntanyes de la Mediterrània. Protegir natura, protegir cultura. -
 Les cascades de glace - Robert Balestra
 Les Mines de Can Palomers. Malgrat de Mar - Ferran Cardona - Josep Cuenca - F. Xavier Samarra
 Les muntanyes de la Vall del Segre -
 Les Prealpes du Sud. Vercors - Verdon - Devoluy - Patrick Cordier
 Les Valls d'Àneu a l'abast - Francesc Móra i Presas
 Los Picos de Europa - J.R. Lueje
 Los Pirineos. Las 100 mejores ascensiones y excursiones - Patrice de Bellefon
 Los tresmiles del Pirineo - Juan Buyse
 Manual de escalada en hielo y nieve - Máximo Murcia
 Manuel de sauvetage -
 Medicina de expedición - David Warrell - Sarah Anderson
 Medicina para montañeros - J. Botella - A. Espacio - L. Aguilera
 Medicina y auxilio en montaña -
 Mediterraneo en bici II - Jose Luis Barrenetxea Gaztelua
 Memòria d'un recorregut - Agustina Rico
 Molló - Albanyà - La Jonquera - Cap de Creus GR11 - Mont - Blanc. Les grandes traces - L. Bersezio - P. Tirone
 Monte Rosa - Cervino - E. Ferraris
 Montes de Araba - J.A. Gil - Garcia.
 Montes de Euskal Herria (travesías por Euskal Herria, vol. 1) - A. Martínez - A. Molinero - A. Muro
 Montes de Gipuzkoa. - Iñaki Alcalde Jesús- M. Pérez Azaceta
 Montes de la Rioja - Juanjo Hidalgo
 Muntanyes de Prades. Excursions naturals. - Màrius Domingo de Pedro
 Nueve Rutas por la Cuadrilla de Añana
 Obrint traça pel Pirineu - Oriol Guasch i Terré
 On anem? - Martí Boada
 Orientación - Eusebio García Gómez
 Orientación en la Montaña -
 Pallars - Alt Urgell - Agustí Jolis. Maria Antonia Simó Jolis
 Pallars - Arán - Agustí Jolis. Maria Antonia Simó Jolis
 Pallars Sobirà. Guia d'aventura - Albert Ibáñez i Ruiz
 Panoramas del Pirineo Español - Cayetano Enríquez de Salamanca y Antonio G. Sicilia
 Pasejades per Montserrat - Antoni Aragon - Jordi Lalueza
 Patagonia - Clem Lindenmayer
 GR7 Paüls - Fredes - Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya
 Per la Franja en BTT - Josep Insa Montava
 Per la Vall del Segre - Joan Tort i Donada
 Per les serres del Mestral - I - Antoni Cabré Puig
 Per les serres del Mestral - II - Antoni Cabré Puig
 Per les terres de l'Ebre - Josep Insa Montava
 Pica d'Estats - Monteixo - Agustí Jolis. Maria Antonia Simó Jolis
 GR7-1 Pinós - Vallfogona de Riucorb - Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya
 Pirineu Aragonés. 105 itinerarios de esquí de montaña - A. Tomico Alique
 Pirineos en esquís - Enric Faura i Jordi Longás
 Pirineu Oriental - David M. Aloy i Maria Mercè Leonart
 PR C-130 Pont Llarg - Collbaix - Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya
 Posets - Maladeta - André Armengaud - Agustín Jolis
 Posets - Maladeta - David Atela
 Posets - Perdiguero - David Atela
 Posets - Perdiguero - Josep de Tera i Camins
 Posets - Perdiguero, 1 - Josep de Tera i Camins
 PR C-40: Vic-Sant Pere de Casserres; PR C-40-1: GR2-Tavernòles; PR C-40-2: Llom de Casserres-Les Tallades (GR2). - Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya
 Puigsacalm - Bellmunt - David Aloy - M. Mercè Leonart
 Rasquera - Portell de Cosp - Balneari de Cardó - Rasquera (Camí dels Frares) PR C-80-1 -
 Refugios Pirenaicos -
 Refugis de Catalunya - Jordi Embodas i Farré
 Refugis Pirenaics - Adaptació catalana: Josep M. Jerez i Amat
 Revisión faunística de los murciélagos del Pirineo Oriental y Cataluña - A. Carol - F.J. Samarra - E. Balcells R.
 Riera de Merlès (GR4 - 1) - Puig Cornador - Matamala - Riera de Merlès -
 Rincones singulares de Bizkaia - Santiago Yaniz
 Roca caliente en los Pirineos - Luis Alfonso - Xavier Buixó

Ruta de la Pau - PR C27 - PR C98 Itineraris pels punts més significatius de la Batalla de l'Ebre -
 PR C-88: Ruta del Carrasclet - Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya
 Rutas i paseos por rincones singulares de Araba - Santiago Yaniz
 Rutas i paseos por rincones singulares de Bizkaia - Santiago Yaniz
 Rutas i paseos por rincones singulares de Gipuzkoa - Santiago Yaniz
 Rutas turísticas de Cataluña II - F. Gurri i Serra
 Sant Pau de Pinós - La Pobla de Lillet GR4 - Santa Cecília - Sant Pau de Pinós (Montserrat) GR4 - Santuaris muntanyencs de la Garrotxa - Daniel Pi i Tramunt
 Santuaris muntanyencs del Ripollès - Daniel Pi i Tramunt
 GR1 - Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya
 GR192 - Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya
 GR2 La Jonquera - Aiguafreda - Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya
 GR211 Circuit dera Val - Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya
 GR3 L'Estany - Tàrraga - Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya
 GR6 Barcelona - Muntserrat - Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya
 GR6 i GR96 - Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya
 GR99 Mequinensa - Delta de l'Ebre - Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya
 PR C132 Les Farreras - Cogulló de Cal Torre - Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya
 PR C134-1,2 Sender de Súrria (volta al terme municipal) - Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya
 PR C38 Sender - Senderisme, camins i senyals - Rafael López Monné
 Senderismo en Euskadi - Senders de gran i petit recorregut al Berguedà - Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya
 Serra de Collserola - Xavier Coll
 Sierra Nevada en esquís - Lorenzo Arribas Mir
 GR5 Sitges - Monestir de Muntserrat - Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya
 Siurana. Guia d'excursions per fer a peu. - Antoni Cabré Puig
 Ski de fond et de Randonnée - Ronald Crawford - Currie
 Solo. Nanga Parbat - Reinhold Messner
 Sostres comarcals de Catalunya - Jordi Lòpez Miguel
 Tierras de Burgos III - Enrique del Rivero
 Tintín al Tibet - Hergé
 GR7 Tivissa - Paüls - Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya
 Tramping in New Zealand - Travesses pels Pirineus, 2 Andorra - Carles Gel
 Travessia del Pirineu - Georges Véron
 Trekking y ascensiones por las montañas del mundo - José Martínez Hernández
 Trescant pel Monsant, Prades i la Mussara - Antoni M. Casas i Ferrer
 GR98 URDAIBAI - Vuelta a la Reserva de la Biosfera - Federación Vizcaína de Montaña
 GR11 Vall de Salenques - Portella de Baiu - Andorra - Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya
 PR C-70 Vallirana - Font Freda (GR5 Gelida) - Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya
 Vie ferrate Dolomiti Nord - Vignemale - Monte Perdido - Dr. Minvielle; R. Ollivier; Jean i Pierre Ravier
 X Jornades internacionals de medicina i socors en muntanya

Eduard Doria

EL NOSTRE EQUIP A LA MARCIALONGA

Els nostres consocis Ricard Sastre, Pere Vicenç Planas i Miquel Fabró, amb altres quatre amics i més de 6.500 esquiadors de fons, varen participar en la 38a Marcialonga, una cursa d'esquí de fons de 70 quilòmetres a la vall dolomítica de Fiemme i Fassa.

Té la sortida a Moena, 18 quilòmetres de pujada fins a Canezei, torna a passar per Moena, passa per Predazzo al quilòmetre 45, Castello-Molina al quilòmetre 64, i arriba de pujada a Cavalese.

Va fer un dia magnífic i hi havia molt bona neu. Destaca el fet que l'organització va fabricar 100.000 metres cúbics de neu artificial.

El rècord de la prova el va establir el suec Jerry Ahrlin, amb 2 h 49 min 10 s, i la suïssa Seraina Boner, amb 3 h 15 min 07 s, va ser la guanyadora femenina. El nostre equip va quedar molt satisfet d'haver-la acabat amb una mica més de 7 h 30 min.

Es pot saber més sobre aquesta prova consultant:
<http://www.marcialonga.it>.

Miquel Fabró

(Fotografies a la portada)

MATERIAL

Segons que ens van parlar a l'últim curs de seguretat en terreny d'allaus, l'ARVA model Pulse Barryvox de Mammut és un dels més avançats per la seva rapidesa i

prestacions. En mans expertes permet un temps de rescat de víctima d'un a tres minuts; això sí, recordeu que si la víctima està enterrada necessitareu un mínim de 10 minuts per desenterrar-la.

El Pulse permet l'ús com a ARVA analògic o digital, tot i que es recomana aquest últim, ja que dóna les màximes prestacions gràcies a les seves tres antenes. Ens informa de quantes víctimes hi ha i la seva distància. El seu ús és molt intuïtiu. S'ha de mantenir la fletxa indicadora mirant endavant amb l'aparell horitzontal. Quan s'apropa a la víctima, canvia el senyal sonor que emet l'aparell. Un cop trobada la víctima, permet anul·lar l'ARVA i seguir buscant altres víctimes sense necessitat de desconnectar l'ARVA de la primera víctima.

Ve incorporat amb un modern programari, que permet actualitzar-lo periòdicament amb les novetats o millores que incorpori cada temporada la casa Mammut. Es pot personalitzar amb l'idioma i segons el nivell d'experiència del rescatador.

Té tres piles, pesa 210 grams, té una garantia de cinc anys, un abast de 60 metres i un preu de 365 euros.

El model Duo Sintesi de Ski Trab és un esquí polivalent amb un pes reduït per a la pujada i bones prestacions en baixada, sobretot en neus "dolentes", crosta o pesant, i molt manejable gràcies a la seva peculiar cua en forma d'oreneta.

L'esquí està fabricat amb nucli de fusta combinat amb reforços estructurals de fibra de carboni i fibra de vidre.

El radi de gir, especialment pensat per a muntanya, és de 24 metres. Cotes: 105/102, 73, 89 mil·límetres. Pes: 2.300 grams en 164 centímetres.

El Grigri2 és la versió millorada del revolucionari assegurador Grigri, que va canviar el concepte de l'escalada esportiva fa deu anys. Avui permet assegurar amb cordes simples de 8,9 a 11 mil·límetres de diàmetre un primer de corda i un segon de forma automàtica, és a dir, es bloqueja per si sol en cas de caiguda. També permet ràpels curts de fins a 15 metres gràcies al seu sobreescalfament. Aquest nou Grigri 2 és un 25 per cent més petit i un 20 per cent més lleuger, pesa 185 grams, té tres anys de garantia i un preu de 63,90 euros.

La motxilla Speed 30 de Black Diamond ha estat actualitzada per a l'estiu de 2011. Està pensada per a escalada o activitats en terrenys tècnics. Té un sistema de suspensió anomenat Erg ACTIV que fa que pivoti sobre un punt de la zona lumbar. Tot el conjunt està pensat perquè sigui una motxilla lleugera i alhora robusta i còmoda. Se li pot treure la tapa i el cinturó, que se substitueixen per uns altres de més lleugers en cas de necessitat. Sense aquests elements la motxilla pesa 890 grams en talla M.

Ve equipada amb dues butxaques, portapiquets, corretges per transportar esquís i tres punts d'ancoratge per recuperar-la escalant en paret. El seu preu és de 89,90 euros.

Ferran Bofill

Capiro Hospital
General de Catalunya

GED E

ENS HEM TORNAT SORDS O CECS?

Amb el títol de "La frontera", al número 295 de la revista *Desnivel* llegim l'enèsima queixa, en aquest cas d'un escalador de l'Hospitalet de Llobregat, on s'explica l'experiència viscuda en un nou desequipament de vies d'escalada.

L'escenari de la nova acció "criminal" ha estat Montserrat - Sant Joan, la zona esportiva del restaurant, un lloc freqüentat per infants i escaladors novells per començar a practicar.

Aquesta trepa d'individus han posat en pràctica una nova manera de desequipar: treuen la primera xapa (tallada amb una radial), i com que està de moda que la primera assegurança estigui força amunt, no caus en el parany, ja que les següents xapes resten intactes; el problema real apareix quan arribes a la reunió, on hauries de trobar la instal·lació i l'anella per rapelar, però en canvi et trobes que l'han aixafat, i és llavors quan apareix el perill, just en el moment d'afrontar la maniobra més delicada.

L'article continua amb les conseqüències d'aquesta acció, que se situen a la UCI d'un hospital, on un pare i el seu fill intenten recuperar-se d'unes lesions totalment injustificades.

De sempre hi ha hagut gent amb pocs escrúpols i pitjor ètica: abans aixafaven o robaven les assegurances amb un martell. Però ara ho fan amb una radial que fa molt soroll. És que ens hem tornat sords o cecs?

NOVETATS DE MATERIAL

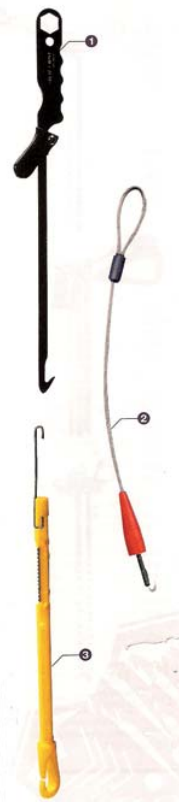
ESTACA FIXE

Estaca de neu amb perfil en forma de T per utilitzar com a assegurança. Es presenta al mercat en dues mides: una de 60 centímetres de color daurat i pes de 495 grams i una altra de 50 centímetres, de color vermell i pes de 389 grams. Estan fabricades amb alumini i porten cable.

1- MULTHOOK de Petzi

Aquest aparell ens serà tan útil tant per preparar un Abalakov de gel com per treure un tascó d'una fissura o desbloquejar la lleva d'un friend. Inclou una clau de 8 mil·límetres al mànec per collar o afuixar cargols. Està fabricat amb acer trempat, pesa 40 grams i té una llargada de 280 mil·límetres.

2- ABALAHOOK de Simond

Ganxo d'Abalakov semirígid. El ganxo porta un protector extraïble de color brillant perquè sigui localitzat ràpidament. Està tan esmolat que enganxa fins el cordino més fi. Permet la fabricació de ponts de gel o altres assegurances amb cargols de gel. Fabricat amb acer, pesa 20 grams.

3- CANDELA de Grivel

Ganxo lleuger de 25 grams, fabricat amb plàstic flexible el mànec i acer el ganxo. Serveix tant per als ponts de gel com per treure el gel dels cargols. És plegable, i això en facilita el transport a l'arnès. També té una fulla de serra retràctil per tallar cordinos i cintes velles.

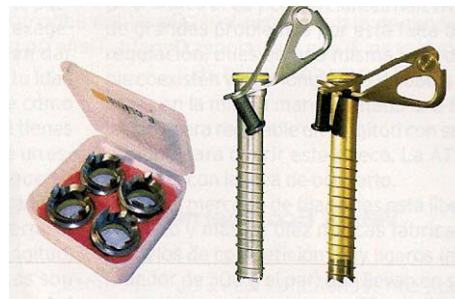
DISIP d'E-climb

Cinta dissipadora reutilitzable. Comença a activar-se a partir de 250 quilos de càrrega. Absorbeix l'energia d'una caiguda transformant-la en calor en lliscar la cinta de Dyneema a través d'una placa d'aliatge d'alumini. Una vegada oberta, es pot tornar a plegar. Es recomana canviar la cinta després de cinc caigudes i quan la cinta s'hagi obert completament.

KLAU TIP d'E-climb

Són els primers cargols de gel amb puntes intercanviables. El tub és un aliatge d'alumini i crom molibdè. Són els més lleugers del mercat (136 g el de 22 cm). Es fabriquen en quatre mides (10, 14, 18 i 22 cm) i quatre colors diferents per reconèixer-los quan estan posats. Tenen una pràctica manovella plegable i permeten encaixar un cargol dins de l'altre.

CICLE DE PEL·LÍCULES "JOSEP MARIA RODES"

El passat 28 de desembre, a la sala d'actes del Club, i dins el Vè Cicle de pel·lícules d'escalada "Josep Maria Rodes", tingué lloc la projecció de la pel·lícula *Cumbres luminosas*. I com a convidat per a aquella ocasió tinguérem l'antic membre del GEDE, i responsable de la pàgina web

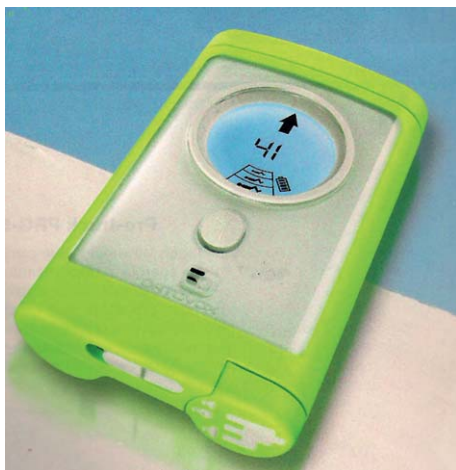
d'escalada *Kpujo*, l'Albert Salvador, que ens féu una explicació de la seva experiència com a responsable d'aquesta publicació.

El 25 de gener tingué lloc una nova sessió del Cicle de pel·lícules "Josep Maria Rodes", en la qual vàrem recordar el nostre amic i ànima d'aquest cicle en Josep Maria March, traspasat avui fa un any. Per fer memòria del seu treball i dedicació, en Joan Cervera i el seu fill Bernat March feren una glosa de la seva personalitat. En aquesta ocasió

ARVA de Ortovox 3+

Amb aquest nou aparell ARVA i gràcies al reconeixement intel·ligent de posició, l'aparell analitza la posició de l'antena i automàticament es gira fins la millor posició de transmissió, això fa que puguem salvar la nostra pròpia vida i que els cercadors ens trobin abans.

Es detecten fins a tres víctimes o mes al mateix temps, te un radi de cerca circular de fins a 43 metres i fins a 40 metres en una franja ampla de cerca. Pesa 200 grams i te un preu aproximat de 289€

projectarem una joia de la cinematografia d'escalada, *Les étoiles du midi* subtitulada per primer cop al català i que va fer entusiasmar el nombrós públic assistent.

Martí Santamaría

MONTSERRAT-FRARES

La Monja. Via Josep Rigol Romeu

160 m IV+, V, A-1, A-2

LI 1, 45 m IV

El primer llarg el començarem en la part ombrívola de l'agulla enganxada a la Monja. La presa és petita, en una roca una mica entranya, però no presenta dificultats. En aquest llarg trobarem tres ancoratges d'anella, un pont de roca i una còmoda reunió.

LI 2, 30 m IV+

Sortirem de la reunió per un mur una mica dret però ben protegit en els punts més complicats. Anirem navegant per la via cercant els punts amb més bones preses, ajudats per la guia dels tres ancoratges d'anella que hi trobarem. Passat l'últim, la dificultat decreix i arribarem a la reunió, que farem en un arbre.

LI 3, 15 m A-1, V

Des de la reunió 2, haurem de baixar per una canal a la dreta a fi de muntar una reunió per fer el tercer llarg. La tirada se'ns presenta tètrica. La veritat és que un cop a peu del llarg, la cosa ja sembla una mica més humana i hi surt un llarg de molt bona qualitat tècnica. Enfilats per l'arbre fent pas de xemeneia, ens col·locarem damunt d'una bona presa i atacarem el primer ancoratge d'anella. Dos passos d'estreps ens situaran en un punt des d'on seguirem recte amunt fins a passar dos ancoratges d'anella. Aquí hi ha un pas bastant fi que porta a un altre ancoratge d'anella, on haurem de fer un franqueig fins a la reunió. Aquí trobarem un original pot de registre. Si hi aneu, porteu alguns fulls de paper en blanc (és ple).

LI 4, 40 m IV+, -V

Sortirem de la reunió per la dreta fent un franqueig fins situar-nos en la vertical de l'ancoratge d'anella que ens indicarà el camí per seguir. En aquest llarg trobarem tres ancoratges d'anella i alguna xinxeta de vies antigues.

LI 5, 30 m A-2, IV+, A-1, V

Ens situarem a la base del pedestal de la Monja. Trobarem un reguitzell d'ancoratges d'anella, que podrem passar amb tècnica d'artificial fins a arribar a un pont de roca, on començarà la segona part del recorregut. Per un petit llavi, seguirem la línia d'ancoratges d'anella i pitons en tècnica d'artificial alternant l'A-1 i algun pas d'A-2, fins quasi al final de la via. La sortida en lliure està ben assegurada amb una bona peça. Cal anar amb compte, ja que el fregament de les cordes és molt gran i el terreny està molt descompost. En aquest recorregut trobarem tretze ancoratges d'anella, dos pitons i un pont de roca. La reunió la farem en la instal·lació del ràpel.

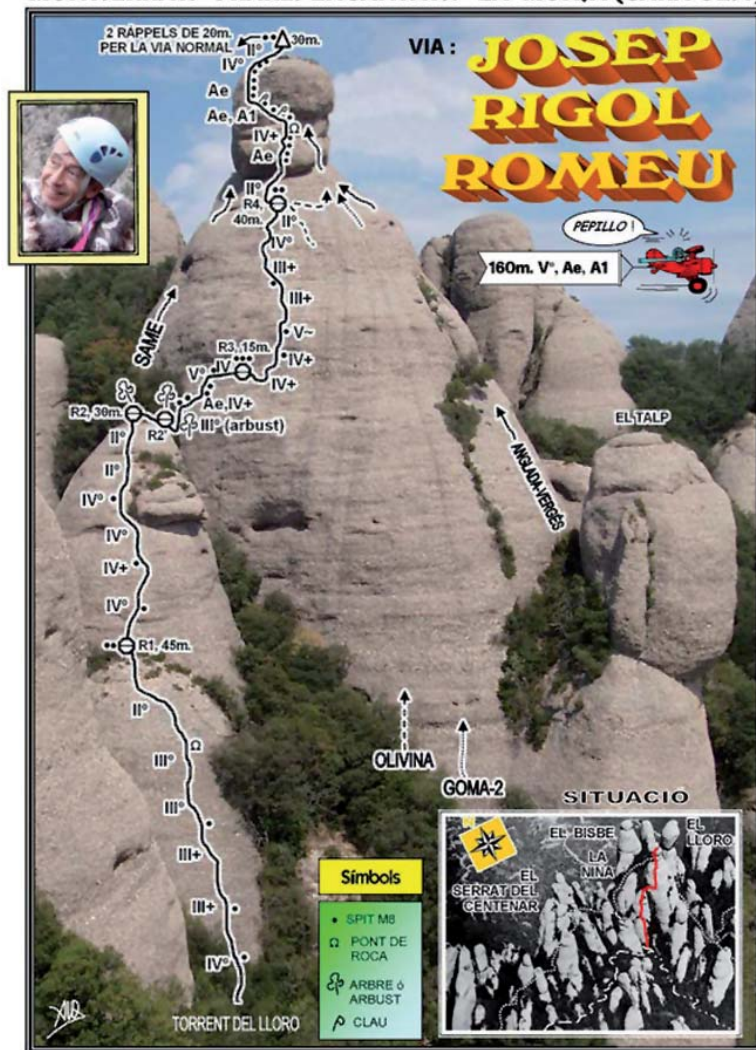
Descens:

Dos ràpels de 20 metres per la cara nord, el primer des de l'anella amb ancoratge d'anella. Si bé la instal·lació antiga encara hi és i fa molt por, no serveix de gran cosa. El segon des d'un arbre amb una cinta llarga.

Per arribar a aquesta via d'escalada, cal pujar per la canal ampla quasi fins al coll d'Agulles. Llavors seguirem les marques blaves que porten a la canal del Lloro. Un cop passada la Nina, trobarem una canal a la dreta que ens porta al peu de la via. La podrem reconèixer perquè es veu l'ancoratge d'anella. La tornada la farem seguint les marques blaves que porten pel torrent del Lloro.

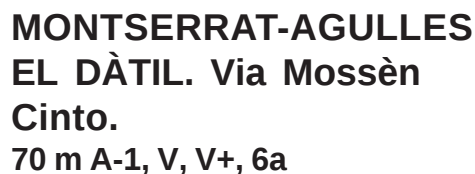
Bona via, típica dels germans Masó, ben protegida, amb una tercera tirada magnífica i una cinquena molt treballosa, que te un pitó aixafat per no fer efecte palanca i un ancoratge d'anella que belluga una mica, però no estan en estat terminal. També és d'agrair que les sortides dels artificials sempre estan ben protegides per ancoratges d'anella.

MONTSERRAT. FRARES ENCANTATS. LA MONJA (CARA OEST).

- Oberta des de baix en 3 dies, essent el darrer el 21-4-2007, per Òscar i Albert Masó Garcia
- Es recomana dur bagues savineres, "cordinos", estreps i 1 camalot del 0.75 opcional.

Via dedicada a JOSEP RIGOL ROMEU, nascut a Torrelavit el 3-8-1951, home senzill i treballador, tenaç, enamorat de tot Montserrat, pam a pam, que subtilment et guanyes els cors dels qui tenen la sort de descobrir la grandesa interior que amagues darrere del teu caràcter tímid i reservat, guarnit d'acudits irònics de gran profunditat i saviesa. Gràcies, mestre!

Sortirem en artificial per la part ombrívola, veurem una llarga línia d'espits, que haurem de resseguir. Entre el quart i cinquè espits, és convenient que portem un cargol i una plaqueta, ja que el següent allarga moltíssim. Així i tot, els passos d'artifo els haurem de fer quasi sempre a tercers o quarts. Després de treballar un artificial bastant llarg, sortirem en lliure amb poca presa fins a arribar a una semicòmoda reunió ben protegida per tres assegurances./

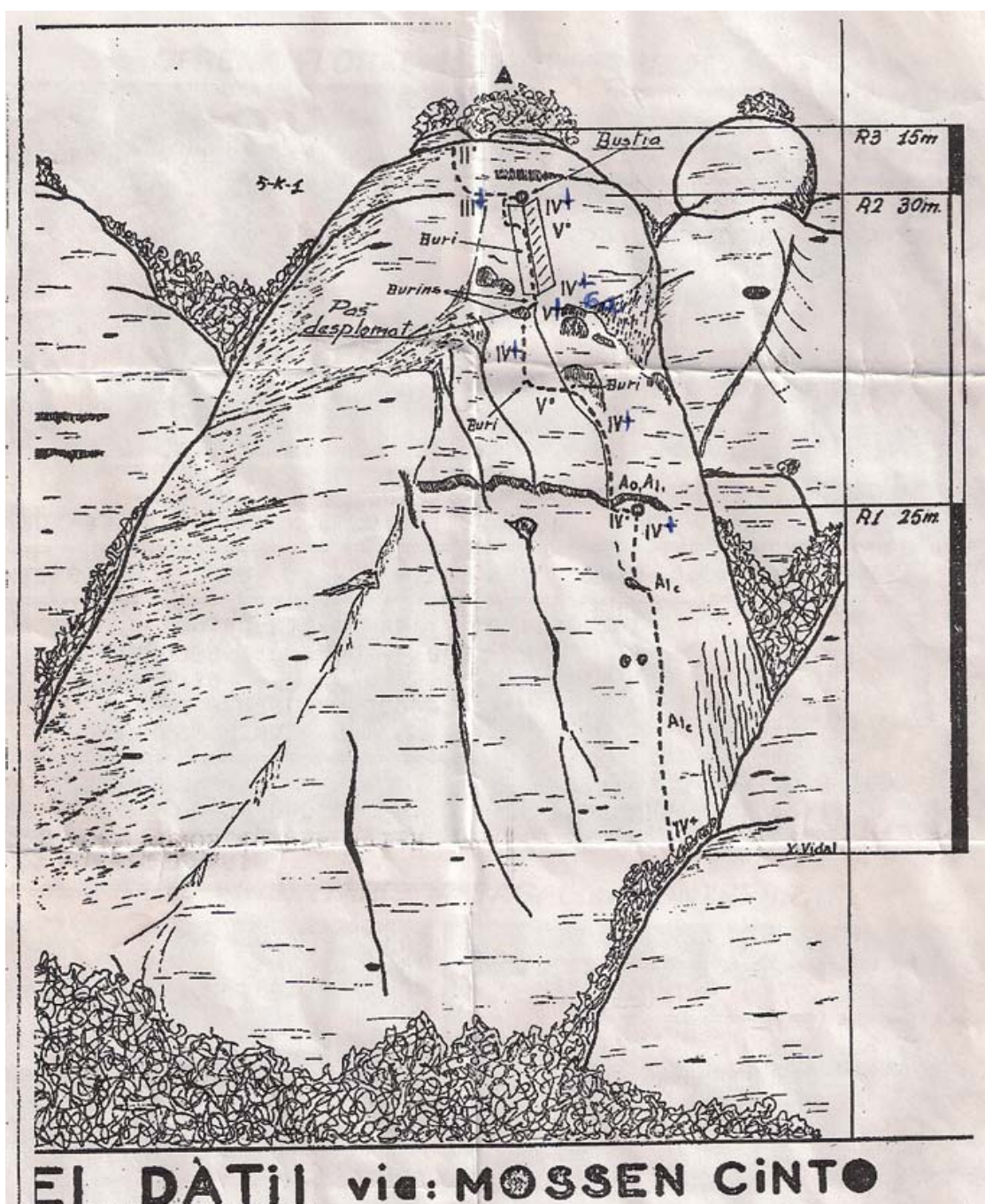
//

Aquesta es una tirada molt treballosa, on haurem de mostrar tots els nostres recursos, la sortida de la reunió amb uns passos d'artificials gens fàcils, ens portaran per una mena de fissura on la roca no es massa bona, salten presses !!! on ens trobarem un parells de burils, fins arribar a un forat on trobarem el pas clau de la via, a la nostra dreta hi ha una gran pedra arrodonida i amagada al seu darrera hi ha una mena de cordill de sabates que podeu intentar fer-hi algun invent per caçar-lo, nosaltres el varem enganxar amb una antena i després varem penjar un estrep!!, uf quina sensació!!, a partir d'aquí i amb l'adrenalina sortint pel casc, continuarem per un díedre amb algun que altre segur fins arribar a una bona reunió, on hi ha el llibre registre.

Ràpel per la cara nord fins el coll.

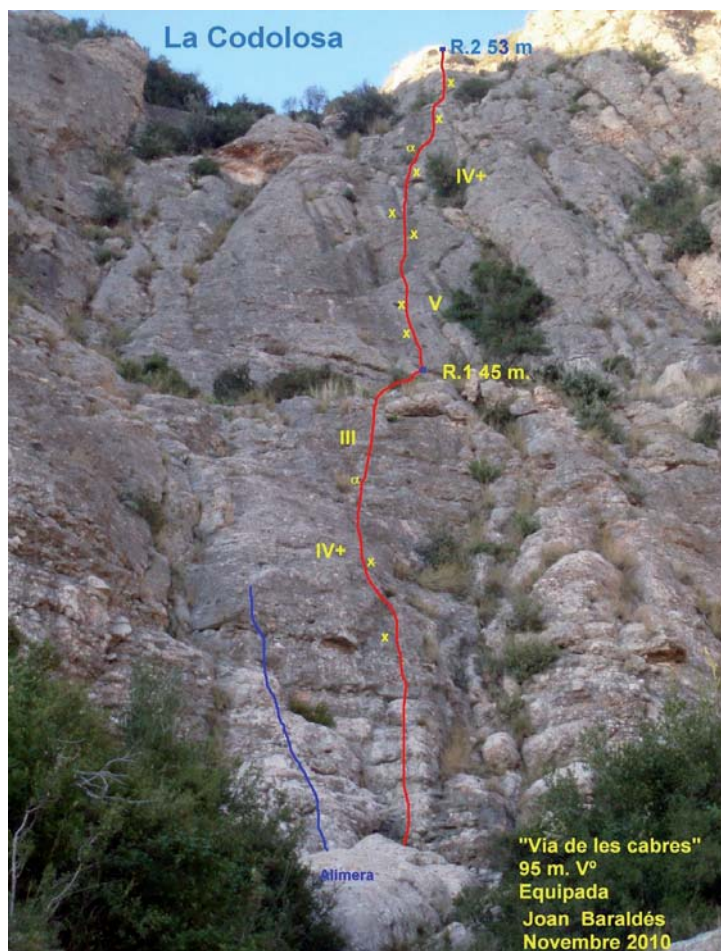
Podríem anomenar-la com una via per col·leccionistes ja que segons el llibre registre podem haver fet l'ascensió 35, si hi aneu porteu un llapis i una bossa de plàstic pel registre, també us faran falta 16 cintes exprés, els pedals i un cargol amb la seva plaqueta.

Martí Santamaría

EN MANEL GUASCH RECOMANA:

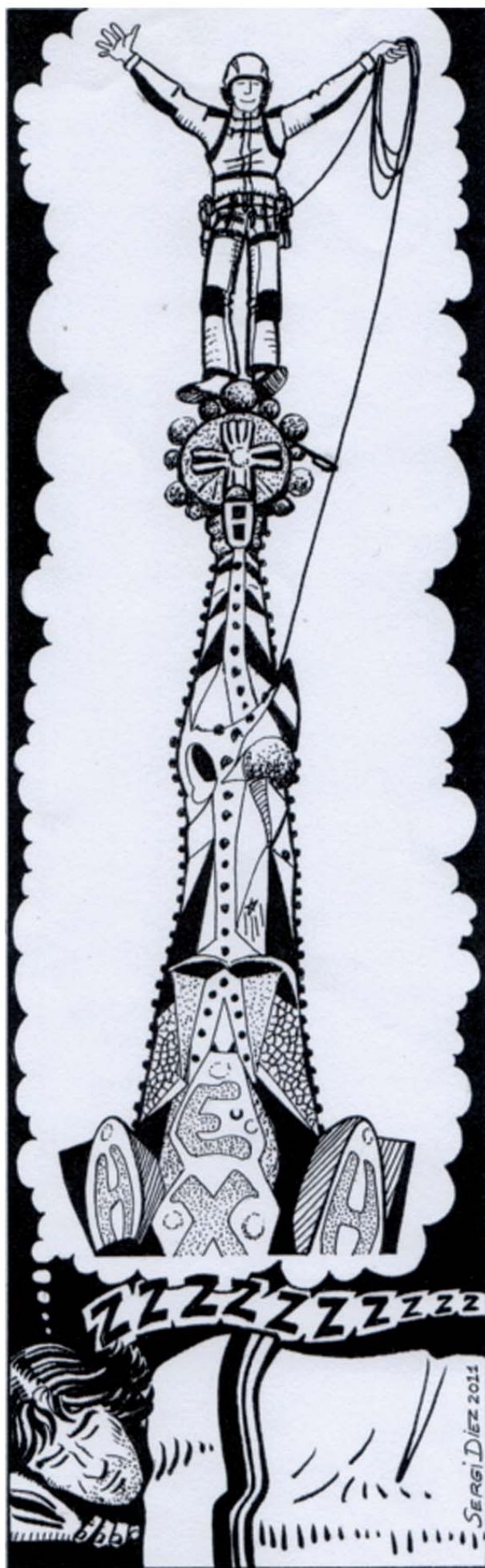
"Vía de les cabres"
95 m. Vº
Equipada
Joan Baraldés
Novembre 2010

CLUBS AMB COR

març - abril 2011

LO FURTI

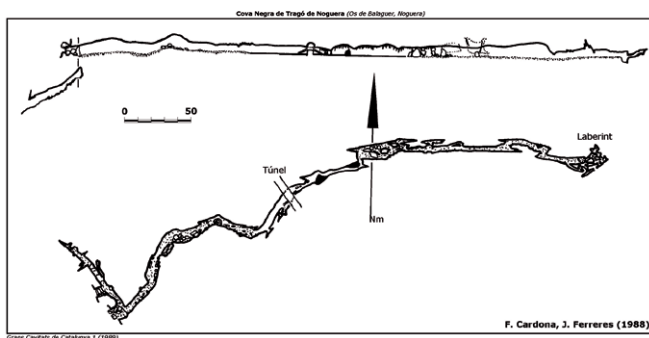

G I E

COVA NEGRA DE TRAGÓ

El 3 de febrer de 2011, en una de les sortides que periòdicament fem un grup d'espeleòlegs veterans procedents de diverses entitats, els membres del GIE, la Dolors Boter, en Ricard Alsina i el signant, vam participar en l'exploració de la Cova Negra de Tragó de Noguera. Aprofitant que un dels companys és n'Agustí Messeguer, recentment jubilat d'enginyer cap de manteniment de les centrals hidroelèctriques d'Endesa, ens oferí poder visitar la Central de Canelles i, a la vegada, poder accedir per una galeria de manteniment de la presa a la cova esmentada.

La presa de Canelles forma part de la cadena d'instal·lacions hidroelèctriques de la Noguera Ribagorçana. Acabada de construir l'any 1964, és considerada la més alta d'Europa (152 m), aspecte que va ser especialment dissenyat i planificat pel règim de la dictadura per l'efecte propagandístic que tant buscava, malgrat que els quinze metres en què es va sobrealçar eren innecessaris, donat que no era possible anegar l'embassament fins aquella cota. És de les considerades de volta, per la forma corbada del mur que en llocs tant estrets permet minimitzar el gruix. La central, de les anomenades de caverna, té tres turbines de rotació

lenta (370 r/m) i genera una potència 120.000 kW que, a plena carga, pot abastir una població de 30.000 persones a través de dues línies de 137.000V cadascuna. Pel que fa a l'embassament, és hiperanual—requereix la pluviometria de més d'un any per omplir-se—i amb una capacitat de 680hm³ (680 mil milions de litres), el més gran després del de Mequinensa.

Després de visitar les instal·lacions de la central amb tant entès amfitrió, vam adreçar-nos a la cova a través d'un túnel de serveis que intersecciona a mitja cavitat. Per aquest accés que sempre està tancat per ferms reixats, ens vam estalviar fer-ho per un corriol molt apartat i fora del recinte tancat de la central.

Situació i accés

La cova està situada al terme d'Os de Balaguer (la Noguera), després que Tragó de Noguera restes sota les aigües de l'embassament de Santa Anna. Al marge esquerre del riu, de cara a migdia, i just a l'osca que divideix la serra i que es va aprofitar per bastir la presa. Les coordenades de la

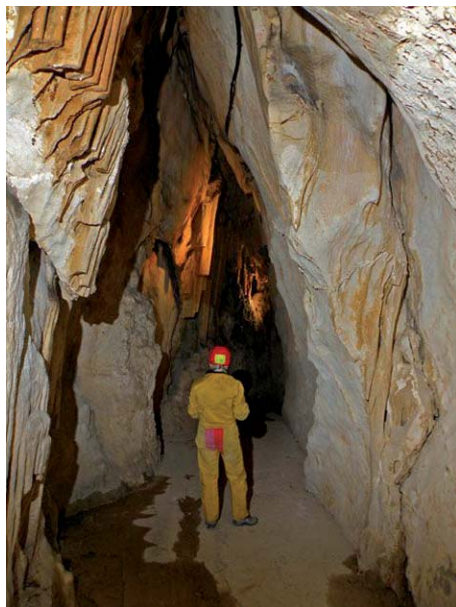
boca són: X 302366, Y 4650093, UTM31N/ED50, i a una cota de 505 m.s.n.m.

Per arribar-hi, si no disposem dels permisos per accedir al recinte de la central, caldrà anar per carretera fins Estopanyà (Baixa Ribagorça), d'on surt la que va a la central de Canelles. En arribar al riu i passar el pont, a la dreta surt una pista que en 1,4 km (caldrà no prendre un trencall a l'esquerra i un altre a la dreta) ens deixa a la boca d'un túnel que mena a la presa però tancat per reixa. A l'esquerra d'aquesta boca i direcció ponent, surt un corriol que en 360 m, i més o menys a nivell, voreja el vessant meridional de la serra de Blancafort fins la cova.

Morfologia i característiques

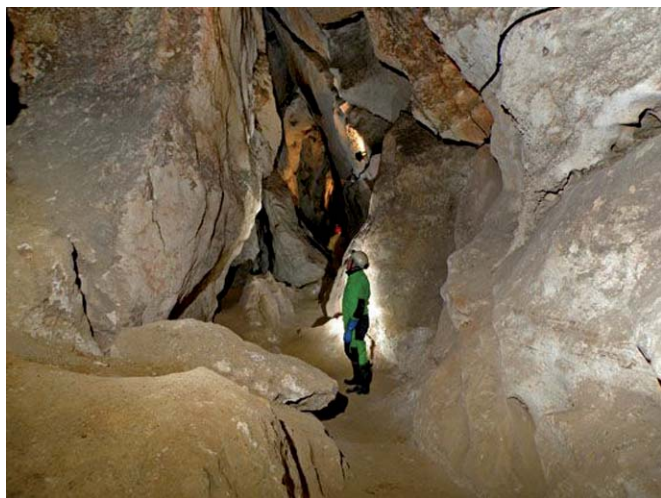
La cova és va generar com una surgència que drenava les aigües de la serra de Blancafort. Té una morfologia típica de

l'erosió freàtica, amb un posterior procés clàstic seguit d'un de reconstructiu que en diversos punts són de gran bellesa. El recorregut de 915 m, sense gaires desnivells, s'intercepta perpendicularment cap a la meitat de la cova amb una galeria apta per a vehicles pesants, i destinada a manteniment de les pantalles construïdes per impermeabilitzar les parets de l'embassament. Les importants fuites d'aigua com a conseqüència de l'estructura calcària del Montsec, va obligar durant anys a dedicar recursos en aquesta tasca. Encara avui, la galeria que té

tres nivells comunicats per diversos ascensors permet el seguiment de la gran pantalla subterrània de formigó.

Malgrat l'important procés reconstructiu paretal d'estalactites, colades i banderes, s'hi observen gran quantitat de

fòssils incrustats pertanyents al cretaci superior. També són de destacar els senyals al llarg de la galeria dels diferents nivells d'inundació que darrerament ha sofert la cavitat.

Les tasques fotogràfica i biològica van ser especialment productives, i destacant també, l'observació de la colònia de ratpenats que estava en hibernació.

Les mides de la galeria i el vestíbul prop de la boca, han comportat que fos un còmode hàbitat des de final del paleolític superior i fins l'edat mitjana. Orientada al sud, amb el riu als peus, i ben protegida a banda i banda per forts pendents, ja va atraure els arqueòlegs per què fos excavada l'any 1890, i esmentada ja al 1884 al recull Coves prehistòriques de la província de Lleida, de Lluís Marià Vidal.

Cloenda

Va ser una interessant exploració. Conèixer una de les primeres cavitats estudiades a Catalunya, que ja apareix al Catalech Espeleologic de Norbert Font i Sagué, de 1897, i entrar a les entranyes de la presa i central hidroelèctrica, van conformar una jornada que no menysteniria cap excursionista.

Roger Lloses

Fotografies de J.M. Victòria

ACAMPADA

50 ANYS DELS RAL·LIS DE L'AMISTAT Acampada del Muguet

Terreny del càmping municipal
Sainte Marie la Mer

ASSEMBLEA

Es convoca l'Assemblea anual de la Secció d'Acampada per al dia 29 de març del 2011, a les 20.30 h.

Esperem la vostra assistència per tal de decidir el lloc de l'acampada d'aquest estiu i tractar d'altres temes.

Xavier Misas

Vau ser informats del que ens proposa el càmping club de França per recordar els quaranta Ral·lis de l'Amistat celebrats conjuntament. Enguany celebren el cinquantè aniversari i ens conviden a assistir-hi.

Els nostàlgics d'aquelles magnífiques trobades que hi vulguin assistir poden posar-se en contacte amb nosaltres. Serà als últims dies d'abril i al primer de maig.

Han preparat el programa i ja ens l'han enviat. Seria bo que alguns de nosaltres hi assistíssim.

Aquells ral·lis van fer possible, ens uns anys encara difícils, de conèixer nous amics, nous llocs i noves experiències.

Així mateix, nosaltres els vam facilitar un coneixement més profund de la nostra Catalunya.

Potser s'hi podria anar el dissabte 30 d'abril i el diumenge primer de maig.

Dolors Lázaro

Terrain de Camping Municipal SAINTE MARIE LA MER

EN ROUSSILLON

PROGRAMME

Mardi 26 avril	Installation	apéritif de bienvenue
Mercredi 27 avril	Début du rassemblement Après midi 14 h Côte vermeille	apéritif BUS
Jeudi 28 avril	Après midi Leucate domaine ostréicole voiture personnelle Dégustation départ 15H30	
Vendredi 29 avril	13h Sardinade (si le temps le permet)	apéritif
Samedi 30 avril	Toute la journée les Pyrénées Catalanes Bus Départ du camping 7h30 retour 18h30 13 h repas en montagne au restaurant <u>(prévoir des vêtements chauds)</u>	
Dimanche 1er mai	Pétanque toute la journée Repos pour les autres	apéritif
Lundi 2 mai	Tautavel + cave Byrrh à Thuir	BUS
Mardi 3 mai	Remise des récompenses Repas de fin de Rallye au restaurant « EL PICA PICA bord de mer »	

Ce programme peut être modifié en fonction d'aléas climatiques ou autres sans que la responsabilité civile de l'organisation ne puisse être mise en cause, ni que soit prévu un quelconque dédommagement financier (engagements et acomptes versés).

ANIVERSARI

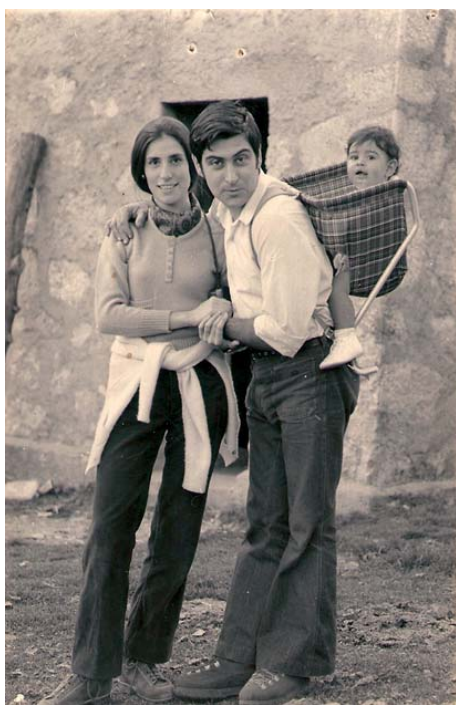
FA CINQUANTA ANYS...

Ja fa 50 anys que amb molt d'entusiasme vaig fer-me sòcia del Club Excursionista de Gràcia. Sóc gracienc, i el Club —la seu del qual era aleshores al carrer d'Astúries, molt a prop del meu carrer, Verdi— representava tota una aventura que immediatament va endinsar-me en el món de l'esquí i del muntanyisme, món que ja sempre més ha estat el meu. Molt aviat vaig començar a participar en curses d'esquí, en marxes —tant de regularitat com d'orientació (azimuts)—, en sortides col·lectives, etc., i cada activitat era per a mi, aleshores una adolescent, una experiència il·lusionant.

En aquest sentit, recordo amb molt d'afecte la primera marxa en la qual vaig participar; era de regularitat, per la comarca del Ripollès, amb sortida de Gombrèn i arribada a Ripoll. Jo era, com dic, molt jove, i vaig sentir-me força orgullosa de

poder fer equip amb el consoci veterà de la muntanya, com era el senyor Del Rey, el qual var tenir molta paciència amb mi, donant-me ànims fins a l'arribada a Ripoll. Era, també, l'inici d'una cosa que ha estat present sempre al llarg d'aquests cinquanta anys: l'establiment d'unes càlides relacions personals que m'han omplert d'amics i amigues, ja des dels primers temps, i que han constituït un dels valors més estimats de la vida al Club.

D'excursió amb la família any 1971

No puc defugir, en donar una breu ullada a aquests cinquanta anys, el refugi de La Molina. Els caps de setmana passats allà, tot l'enrenou que representava en aquells temps l'anada amb el tren... les esquíades, les curses, les alegres nits al voltant d'aquella estufa, que els de la meva generació recordaran prou bé..., tot plegat constitueix, encara ara, un dels records més entranyables de la meua vida.

Un descans en la 26 Marxa de Regularitat de Catalunya. Any 1962

Totes aquestes activitats s'alternaven amb algunes del GEDE, com sortides i cursets al Figueró, a Montserrat i al Pedraforca. I en aquestes activitats vaig conèixer el Josep M. Rodés, la persona amb la qual vaig casar-me i vaig tenir dos fills. La vida del Josep M. estava també estretament lligada al Club, i amb ell vaig compartir una vida plena en la qual l'esquí i el muntanyisme no van deixar mai de tenir un lloc especial.

Vàrem recórrer durant anys la muntanya de Montserrat amb els fills a l'esquena per poder realitzar un projecte que el Josep M. tenia al cap des de feia temps: les guies d'escalada d'aquella muntanya, fetes conjuntament amb el

Participant en el I Trofeu Ferran Labraña d'esquí. Any 1964

nostre amic i consoci Ferran Labraña i la publicació de les quals va constituir un gran esdeveniment per al muntanyisme català. La vida, malauradament, dóna ensurts, i a nosaltres ens en va donar un quan una malaltia va emportar-se el Josep M. massa jove. Si hagués viscut més hauria pogut veure com el seu fill, també Josep M., era cap de l'Agrupament Escolta del Club, el Pere Rosselló, i més tard president d'Escoltes Catalans; de ben segur que n'hagués estat molt orgullós.

Al Club he trobat durant tots aquests anys amigues i amics de veritat que m'han demostrat en moltes ocasions una

Control nº 5 Matagalls-Montserrat. Any 2006

amistat entranyable que forma part del meu patrimoni personal més preuat, i sempre estaré agraïda al Gràcia per haver fet possible que els conegués. Ja des dels primers temps vaig establir una fraternal relació amb noies i nois que encara perdura avui, quan ja fa temps que hem deixat enrere la joventut. No puc deixar de fer una menció especial dels consocis amb els quals comparteixo en l'actualitat activitats de tot tipus que constitueixen un continu al·licient per a mi.

Tal com han transcorregut les meves vivències personals, m'ha estat del tot impossible involucrar-me en responsabilitats internes, però sempre he procurat estar present i participar dintre de les meves possibilitats en les activitats del Club, que amb tant de temps han estat moltes i entre les quals aprecio particularment la meua participació al llarg d'uns 25 anys al control número 5 de la Matagalls-Montserrat.

Ara el CEG em concedeix la medalla d'or dels 50 anys, i rebre-la ha estat un honor i un plaer. Pot dir-se que ha estat tota una vida viscuda conjuntament amb el Club. Fa poc m'he jubilat del món laboral, però del Gràcia de ben segur que no em jubilaré mai.

Mª Rosa Cama i Colomés

COL·LABORACIÓ

SABIES QUE...

El teixó (*Meles meles*) és un habitant universal, es pot trobar des del cercle polar àrtic fins a l'Himàlaia. Dins d'aquesta àrea gegantina, viu en tota mena de boscos, entre bardisses denses. Es comú per les nostres terres, excepte a les Balears. Omnívor, d'hàbits nocturns i amb una gran adaptabilitat, s'acomoda a la dieta i

característiques de cada lloc. És de la mida d'un gos mitjà i el seu pes pot arribar fins els 17 kg. De pelatge llarg, cua curta i fortes

potes acabades amb poderoses ungles a les mans. Es tracta d'un animal inconfusible per la forma rabassuda del seu cos i per les característiques bandes negres –que engloben els ulls i les orelles– i blanques del cap.

Les autoritats del Nepal, amb l'objectiu d'atreure al seu país joves turistes d'arreu del món, van crear el 2006 una nova ruta de trekking al Ganesh Himal: la "Ruta Lord Baden-Powell" amb un cim proper, conegut localment com Urkema de 5890 m, que han rebatejat també amb el nom del fundador de l'escoltisme: **Pic Baden-Powell**. Aquest cim, una muntanya en forma de bolet, està situat a la regió de Langtang al nord de Katmandú i està envoltada de pics majestuosos com el Langtang II (7227 m), el Langtang Lirung (7234 m), el Dorje Lakpa (6966 m) i el Shishapangma (8027 m) ja al Tibet. Tan la ruta com el cim, apartats dels multitudinaris camins de trekking, és en una zona rural i les autoritats del Nepal confien, a mesura que l'itinerari vagi guanyant popularitat, millorar amb aquesta iniciativa les condicions econòmiques dels qui hi viuen. El mes d'agost del 2007, per a commemorar el centenari de la fundació de l'escoltisme, escoltes de diferent països (Austràlia, Corea, Taiwan, Hong Kong, Malàisia, Singapur i Nepal) van ser els primers a realitzar la ruta i fer el cim.

Les **plantes carnívores** creixen, normalment, en sols pobres en minerals i nitrogen. Per tal de complementar la seva dieta amb d'altres nutrients han de caçar petits animalons, fonamentalment insectes, que atreuen amb el

seu perfum o color i que, un cop capturats, digereixen parcialment. Al nostre planeta tenim unes 600 espècies de plantes *carnívores*, que mesuren des d'1 cm fins a 3 m! Per les nostres terres en tenim unes 7 varietats. Les de la família de les *Pinguicula*, de les quals en formen part les *violes d'aigua* de les mulleres i degotalls pirinencs (que atrapa les víctimes amb els tentacles adhesius); les *Drosera* com la *herba de la gota*, que viu en les altes torberes molsoses dels Pirineus (els insectes, atrets per la planta, queden adherits a les fulles viscoses) i les aquàtiques, sense arrels, de la família *Utricularia*, que tenen el seu habitat en algunes de les aigües estancades i netes, com l'albufera de València i el delta de l'Ebre, (aquestes xuclen i, pràcticament, s'empassen les víctimes per mitjà d'una vesícula elàstica). Atípic i fascinant l'afany de supervivència de les espècies!

El **carrer més estret** de Barcelona és, potser, el carrer Crehuet a tocar de l'estació de *metro* d'Horta. Comunica la Baixada de la Plana amb el carrer de Porto. Conegut també com el carrer del Soldat, és una escletxa entre dues cases i permet, tot just, el pas d'una persona (no gaire grassa). Diríem que és més angost, fins i tot, que el carrer de les Mosques, al barri de Ribera, considerat, per tothom, com el més estret de la ciutat.

Qui havia de dir que els cims més alts dels **Pirineus** van formar, fa 400 milions d'anys, un fons marí? Les empremtes fòssils de les pissarres així o demostren. Aquells sediments enormes esvanplegariformaren una serralada, que novament va ser arrasada per l'erosió, formant un gran pla. Havien passat uns altres 200 milions d'anys. Fa 60 milions d'anys es va tornar a plegar i es crearen

aquestes muntanyes de granit i pissarra que tenim avui i que, fa dos milions d'anys, començaren a ser motllurades pels gels, les glaceres dels quals van formar profundes valls. Després la natura ho guarní amb el verd de les plantes i els arbres i una bona colla d'animalons. Aquesta és la història dels nostres estimats Pirineus, a partir d'aquí nosaltres hi tenim bona part de responsabilitat en la seva evolució.

La **Dansa de la Mort** que podem presenciar, cada Dijous Sant en la processó de Verges, sembla que té els seus orígens al segle XIV, quan la pesta va assolir en diferents ocasions Europa. Se sap que van aparèixer danses similars en diferents països de la part occidental del continent. Amb el pas dels anys totes van anar desapareixent, excepte la de Verges. Observant els dansaires, vestits amb esquelets i túniques negres, els tocs del timbal, la llum i el fum de les torxes i, especialment, el qui obre camí amb una gran dalla

-amb l'expressió *Nemini parco* ("No perdono ningú")- podem intuir la por que devien passar, els homes i dones de l'edat mitjana, quan s'enfrontaven a malalties tan devastadores com la pesta. A cada nota, els esquelets fan un moviment de peu. Darrera del qui porta la dalla, un altre esquelet, el banderer, fa voleiar una gran ensenya negra amb una calavera pintada al mig. Dos esquelets més porten uns recipients amb cendra per recordar la matèria en què a la fi de tot, ens hem de convertir. Tanca el grup un darrer dansaire que porta un rellotge en una mà i amb l'altra assenjala una hora qualsevol indicant que la mort ens arriba en qualsevol moment. Aquesta dansa, protagonista de la processó que recorda la passió de Crist, és tot un advertiment, cada Setmana Santa, davant l'inevitable mort.

Només *piquen* les femelles dels **mosquits**, ja que la sang és una font de proteïnes per a les seves cries. Els mascles es conformen amb nodrir-se del nèctar de les flors i d'altres substàncies ensucrades.

Josep Arisa

DIADA DEL VUITANTA-NOVÈ ANIVERSARI DEL CLUB

